

Vlaams
Parlement

stuk **1606** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 31 mei 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 4 april 2003
betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs
in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en
accreditatie betreft

Amendementen

AMENDEMENT Nr. 1**voorgesteld door de heer Boudewijn Bouckaert**

Artikel 12

Aan de bij 1° voorgestelde tekst een zin toevoegen, die luidt als volgt:

“De leden van de visitatiecommissie moeten onafhankelijk staan ten opzichte van de instelling die gevisiteerd wordt;”.

VERANTWOORDING

Dit amendement is geïnspireerd op de beleidsaanbevelingen van de ombudsman naar aanleiding van een klokkenluidersrapport. Het beoogt te vermijden dat klachten, die geuit worden naar aanleiding van een visitatie, worden beoordeeld in het evaluatieorgaan door dezelfde persoon als degene over wie de klacht gaat.

AMENDEMENT Nr. 2**voorgesteld door de heer Boudewijn Bouckaert**

Artikel 12

Aan de bij 3° voorgestelde tekst een zin toevoegen, die luidt als volgt:

“De leden van het evaluatieorgaan moeten onafhankelijk staan ten opzichte van de instellingen waaromtrent zij beslissingen nemen in het kader van de coördinatie van visitaties;”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 1.

AMENDEMENT Nr. 3**voorgesteld door de dames Fientje Moerman en Marleen Vanderpoorten**

Artikel 12

Een 4°/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“4°/1 in paragraaf 2bis, tweede lid, 2°, de woorden “artikel 60sexies, eerste lid,” vervangen door de woorden “artikel 60sexies”.”.

VERANTWOORDING

Inleiding

§1. In maart 2010 hebben de ministers van Onderwijs van 47 landen de Europese hogeronderwijsruimte (EHEA: European Higher Education Area) officieel gelanceerd. Deze ruimte vloeit voort uit de gemaakte afspraken in Bologna om internationaal het hoger onderwijs beter op elkaar af te stemmen.

Vlaanderen en Nederland komen regelmatig met de andere regio's bijeen om de stand van zaken te bespreken (2001 in Praag, 2003 in Berlijn, 2005 in Bergen, 2007 in Londen, 2009 in Leuven/ Louvain-la-Neuve en in 2012 in Boekarest).

§2. In Boekarest adviseerden de ministers van Onderwijs het gebruik van de European Area of Recognition manual (EAR-handboek) op het vlak van de wederzijdse erkenning van diploma's.

Met flowcharts, definities en voorbeelden koppelt het EAR-handboek de theorie en de praktijk van erkenning aan elkaar. Uit een uitgebreide survey bleek dat de overgrote meerderheid van Europese erkenningscentra de beschrijvingen in het EAR-handboek inderdaad als 'good practice' ziet, maar dat deze praktijk lang niet altijd ook daadwerkelijk gevolgd wordt. Dit kan bijvoorbeeld liggen aan nationale wetgeving, die soepele erkenning soms in de weg staat.

Een belangrijke hefboom voor een meer soepele gelijkwaardigheidsregeling is het centraler plaatsen van de 'learning outcomes' van de opleiding als basis voor de erkenning van de gelijkwaardigheid. Op die manier wordt afgestapt van het absolute belang van een studieprogramma; er wordt vermeden dat het niet gevolgd hebben van bijvoorbeeld een specifiek opleidingsonderdeel onmiddellijk tot een negatieve beslissing leidt.

§3. Naast de wederzijdse erkenning van diploma's speelt binnen de EHEA ook de wederzijdse erkenning van accreditatiebesluiten.

Een eerste informele stap in die richting vormt de webtool Qrossroads, die door het European Consortium for Accreditation in higher education (ECA) gepresenteerd werd op een conferentie in Barcelona. Via deze webtool maken de Europese accreditatieorganisaties die deel uitmaken van het ECA informatie bekend over de door hen geaccrediteerde opleidingen en/of instellingen. Van de opgenomen opleidingen wordt er informatie weergegeven met betrekking tot de graad, het domein, de studiepunten, de onderwijslocatie, het desbetreffende accreditatiestelsel en de accreditatietermijn. Alle opgenomen informatie wordt belicht in het perspectief van nationale hogeronderwijsystemen, de bevoegde accreditatieorganisaties en het Europese kwalificatieraamwerk.

In de geest van de Bolognaverklaring mikt het ECA verder. De ECA Agreement of Cooperation 2012-2015 stelt zich tot doel om een daadwerkelijke wederzijdse erkenning van accreditatiebesluiten te bewerkstelligen, in het bijzonder in het kader van gezamenlijke opleidingen.

§4. Ontwikkelingen zoals Qrossroads kunnen een rol spelen bij de erkenning van diploma's en van accreditatiebesluiten.

Wat accreditatiebesluiten betreft, is deze vaststelling eenvoudig te maken, aangezien elke geïnteresseerde via de webtool zal kunnen nagaan of een opleiding ja dan nee geaccrediteerd is door een orgaan dat participeert aan het ECA.

Wat diploma's betreft, vloeit een en ander bijvoorbeeld voort uit het gegeven dat Qrossroads een inzicht biedt in de aard van het studiedomein waarbinnen elke opleiding aangeboden wordt. Aangezien accreditatiebesluiten door elk van de bij het ECA aangesloten accreditatieorganen in het bijzonder gestoeld zijn op een toetsing aan (zo mogelijk internationaal vormgegeven) domeinspecifieke kaders, verantwoordt een dergelijk accreditatiebesluit meteen dat de opleiding binnen het gegeven domein als equivalent moet worden beschouwd.

Om die redenen wordt voorgesteld om het decretale kader aangaande de erkenning van diploma's en accreditatiebesluiten te versoepelen, binnen de context van de EHEA.

Erkenning van accreditatiebesluiten¹

§5. Vandaag bepaalt artikel 60sexies van het Structuurdecreet dat de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een 'eigen' accreditatie kan verlenen op grond van een als equivalent erkende accreditatie, verleend door een ander accreditatieorgaan. Daarbij wordt getoetst of het andere accreditatieorgaan een vergelijkbare methodologie hanteert als de NVAO.

Dergelijke toetsing is echter reeds op algemene wijze gebeurd in de schoot van het ECA, aangezien de partners binnen dat samenwerkingsverband de Code of Good Practice for the Members of the European Consortium for Accreditation in higher education moeten respecteren alvorens zij tot het verband worden toegelaten. Deze code omvat de fundamentele beginselen die aan het accreditatiegebeuren in de schoot van de NVAO ten grondslag liggen.

¹ Voor de toepassing van de voorgestelde regelingen moeten hieronder ook toetsingsbesluiten aangaande nieuwe opleidingen worden begrepen.

Daarom wordt voorgesteld om de tekst van artikel 60sexies aan te vullen, specifiek wat betreft accreditatiebesluiten die uitgaan van een accreditatieorgaan dat participeert aan het ECA (De bestaande mogelijkheden worden behouden voor accreditatiebesluiten van organen buiten het ECA).

§6. De opleidingen die (krachtens de interne wetgeving van de betrokken (deel)staat) ingericht mogen worden op grond van dergelijk accreditatiebesluit, worden onder volgende voorwaarden opgenomen in het hogeronderwijsregister:

- 1) het gaat om een gezamenlijk georganiseerde opleiding die uitgaat van een Vlaamse hogeronderwijsinstelling (ambtshalve geregistreerd of geregistreerd) en een partnerinstelling buiten de Vlaamse Gemeenschap, waarvan de kwaliteit geborgd is door een ECA-gelieerd accreditatieorgaan:
 - een bijkomende screening door de NVAO is niet nodig;
 - om die reden zal via een ander amendement een technische wijziging worden aangebracht aan artikel 57bis, §2bis, tweede lid, 2°, van het Structuurdecreet (deze bepaling verwijst nog naar de bijkomende screening door de NVAO);
- 2) het gaat om een opleiding die uitgaat van een Vlaamse hogeronderwijsinstelling en waarvan de kwaliteit geborgd is door een ECA-gelieerd accreditatieorgaan:
 - een bijkomende screening door de NVAO is niet nodig;
- 3) het gaat om een opleiding die uitgaat van een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap en waarvan de kwaliteit geborgd is door een ECA-gelieerd accreditatieorgaan, op voorwaarde dat de instelling of het opleidingsinstituut waarbinnen de opleiding aangeboden wordt door de Vlaamse Regering is geregistreerd (artikel 8 van het Structuurdecreet):
 - door de registratie valt de ‘buitenlandse’ opleiding – voor zover ze in de Vlaamse Gemeenschap aangeboden wordt – onder alle Vlaamse regelgeving die geldt in hoofde van geregistreerde instellingen;
 - bij de registratie gelden alle gebruikelijke eisen, met uitzondering van de vereiste om te beschikken over een TNO (toets nieuwe opleiding);
 - met deze regeling treedt Vlaanderen in de voetsporen van andere (deel)staten. Zo bepaalt §64, tweede onderdeel, van de Hochschulgesetz des Landes Sachsen-Anhalt als volgt: “Niederlassungen von staatlichen oder staatlich anerkannten Hochschulen aus Mitgliedstaaten der Europäischen Union gelten als staatlich anerkannt, soweit sie Hochschulqualifikationen ihres Herkunftsstaates vermitteln und die Qualität des Studienangebots nach den im Herkunftsstaat geltenden Regelungen gesichert ist. Die Betriebsaufnahme der Niederlassung sowie die Ausweitung ihres Studienangebots sind dem Fachministerium jeweils sechs Monate im Voraus anzuzeigen.”.

§7. Er wordt verduidelijkt dat de kwaliteit van de opleiding slechts geborgd is, wanneer de interne wetgeving van de staat of deelstaat waarin het accreditatieorgaan gevestigd is, uitdrukkelijk bepaalt dat de opleiding mag worden ingericht op grond van een accreditatiebesluit op het niveau van de opleiding, een opleidingscluster, een studiedomein en/of de instelling. Indien krachtens de vigerende wetgeving bijvoorbeeld master-na-masteropleidingen kunnen worden ingericht in een domein waarbinnen de basisopleidingen zijn geaccrediteerd, dan worden de master-na-masteropleidingen ook als geaccrediteerd in aanmerking genomen. Het feit dat de instelling werd doorgelicht, betekent niet automatisch dat alle opleidingen geaccrediteerd zijn: ofwel moet er na de instellingsreview ook sprake zijn van een opleidingsaccreditering, ofwel moet de interne wetgeving uitdrukkelijk stipuleren dat uit de instellingsreview voortvloeit dat alle opleidingen van de instellingen geaccrediteerd zijn.

Erkenning van diploma's²

§8. Reeds op 8 december 2005 werd in Wenen een gezamenlijke verklaring ondertekend door de leden van het ECA, “concerning the automatic recognition of qualifications”, “convinced that the improved recognition of qualifications is closely linked to improved and transparent quality assurance and this through cooperation between national systems based on a common understanding of goals, procedures and methods”.

§9. Nu de bij ECA aangesloten organen de Dublindescriptoren hanteren bij de toetsing van de geboden onderwijs- en onderzoekskwaliteit, kan geen weerstand meer worden tegengeworpen aan een regeling die van rechtswege de afgeleverde bachelor- en mastergraden gelijkstelt met de Vlaamse diploma's van bachelor of master.

² Voor de toepassing van de voorgestelde regelingen moeten hieronder ook toetsingsbesluiten aangaande nieuwe opleidingen worden begrepen.

§10. Nu de accreditatiemethodologie van de bij ECA aangesloten organen geëvolueerd is naar de toetsing aan domeinspecifieke leerresultaten, geldt hetzelfde wat betreft de academische erkenning van de overeenstemming tussen de domeinen.

Zo is het diploma van master Bedrijfsrecht, verleend door de Erasmus Universiteit Rotterdam, uiteraard gelijkwaardig aan Vlaamse rechtenopleidingen (domein 'rechten'), ook al zijn de opleidingskwalificaties en -specificaties mogelijk niet identiek. De Nederlandse master Bedrijfsrecht en het VUB-diploma 'Master of Laws in Law' behoren dus beide tot als gelijkwaardig te beschouwen masteropleidingen in het recht, doch met een verschilpunt op het vlak van specificaties en kwalificaties.

§11. Wat specificaties en kwalificaties betreft, wordt aangegeven dat deze als gelijkwaardig moeten worden beschouwd binnen de ECA-context, wanneer het gaat om gelijkkluidende benamingen.

De ECA-context is voldoende geografisch beperkt om op termijn naar een harmonisering van opleidingsbenamingen te evolueren. De voorgestelde regeling kan een stimulus zijn in dat verband.

Voorlopig kunnen zich op dit vlak nog problemen stellen. In twijfelgevallen is daarom nog een vraagstelling aan de minister van Onderwijs mogelijk, waarbij uiteraard geoordeeld wordt op advies van NARIC-Vlaanderen (NARIC: National Academic Recognition Information Centre).

AMENDEMENT Nr. 4

voorgesteld door de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, Vera Celis, Fatma Pehlivan, Goedele Vermeiren en Veerle Heeren en de heer Jos De Meyer

Artikel 21

In de voorgestelde tekst van artikel 59ter, §1, de tweede zin schrappen.

VERANTWOORDING

De gewijzigde paragraaf bevatte de voorwaarde dat het ingediende opleidingsdossier dat dient voor de aanvraag tot accreditatie, ten minste de stukken moet omvatten die zijn voorgeschreven in het besluit van de Vlaamse Regering. Maar de voorwaarden waaraan een opleidingsdossier moet voldoen, zijn reeds omschreven in artikel 14 van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft, dat artikel 57quater invoert in het decreet van 4 april 2003.

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door de dames Fientje Moerman en Marleen Vanderpoorten

Artikel 27/1 (nieuw)

Een artikel 27/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 27/1. Aan artikel 60sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 19 maart 2004 en gewijzigd bij decreten van 16 juni 2006 en 8 mei 2009, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. Opleidingen waarvan de kwaliteit geborgd is door een accreditatieorganisatie die participeert aan het European Consortium for Accreditation, opgericht in november 2003 in Cordoba, en die aangeboden worden in de Vlaamse Gemeenschap, worden als geaccrediteerde opleidingen opgenomen in het Hoger Onderwijsregister, indien de opleiding georganiseerd

wordt door of samen met een ambtshalve geregistreerde instelling of een geregistreerde instelling voor hoger onderwijs. Op grond van dergelijke opleiding kan de Vlaamse Regering een registratie verlenen aan hogeronderwijsinstellingen buiten de Vlaamse Gemeenschap of aan instituten in wiens schoot dergelijke opleiding wordt aangeboden, op voorwaarde dat artikel 8, met uitzondering van paragraaf 2, in acht wordt genomen.

Voor de toepassing van het eerste lid geldt dat de kwaliteit van een opleiding slechts geborgd is wanneer de interne wetgeving van de staat of deelstaat waarin het accreditatieorgaan gevestigd is, bepaalt dat de opleiding mag worden ingericht krachtens een accreditatiebesluit op het niveau van de opleiding, een opleidingscluster, een studiedomein en/of de instelling. Een besluit ‘toets nieuwe opleiding’ wordt voor de toepassing van deze paragraaf met een accreditatiebesluit gelijkgesteld.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door de dames Fientje Moerman en Marleen Vanderpoorten

Artikel 30/1 (nieuw)

Een artikel 30/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“Art 30/1. In hetzelfde decreet wordt een artikel 88bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 88bis. §1. De graden van bachelor en master, verleend na het met goed gevolg voltooid hebben van een opleiding waarvan de kwaliteit geborgd is door een accreditatieorgaan dat participeert aan het European Consortium for Accreditation, opgericht in november 2003 in Cordoba, bevinden zich op eenzelfde kwalificatieniveau als de Vlaamse graad van bachelor (kwalificatieniveau 6), respectievelijk master (kwalificatieniveau 7).

Voor de toepassing van het eerste lid geldt dat de kwaliteit van een opleiding slechts geborgd is wanneer de interne wetgeving van de staat of deelstaat waarin het accreditatieorgaan gevestigd is, bepaalt dat de opleiding mag worden ingericht krachtens een accreditatiebesluit op het niveau van de opleiding, een opleidingscluster, een studiedomein en/of de instelling. Een besluit ‘toets nieuwe opleiding’ wordt voor de toepassing van dit artikel met een accreditatiebesluit gelijkgesteld.

§2. De bachelor- en masterdiploma’s van de opleidingen, vermeld in paragraaf 1, worden van rechtswege erkend als academisch gelijkwaardig aan de Vlaamse bachelor- en masterdiploma’s met toevoeging van het domein waarbinnen de opleidingen georganiseerd worden.

De Vlaamse Regering kan de domeinen nader omschrijven, rekening houdend met de indelingen die worden gemaakt in uitvoering van artikel 16 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

§3. De kwalificaties en specificaties van de bachelor- en masterdiploma’s van de opleidingen, vermeld in paragraaf 1, worden van rechtswege erkend als academisch gelijkwaardig aan de overeenstemmende Vlaamse kwalificaties en specificaties. Van overeenstemming is sprake wanneer de benamingen verwijzen naar dezelfde kernbegrippen.

Wanneer redelijke twijfel kan bestaan over de overeenstemming van kwalificaties en specificaties, kan de houder van een diploma aan de door de Vlaamse Regering aangewezen instantie vragen om zich uit te spreken over de mate van overeenstemming.

§4. Dit artikel is ook van toepassing op de studiebewijzen die dateren van vóór de invoering van de bachelor-masterstructuur, op voorwaarde dat dergelijke studiebewijzen door de betrokken staat of deelstaat gelijkgeschakeld zijn met de respectievelijke graad van bachelor en master.

§5. Dit artikel heeft voorrang op overige equivalentieregelingen, neergelegd bij of krachtens de decreetgeving op het hoger onderwijs.”.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 3.

